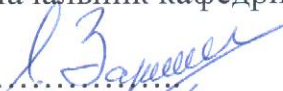

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ**

Кафедра військової хірургії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Начальник кафедри військової хірургії

Я. ЗАРУЦЬКИЙ

«01» 09 2020 року

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОФТАЛЬМОЛОГІЯ

(для лікарів загальної практики-сімейної медицини)

рівень вищої освіти другий (магістерський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

вид дисципліни професійна підготовка (обов'язкова)
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання денна
(денна/заочна)

Київ – 2020/2021 навчальний рік

1. Опис курсу та веб-сайт його розміщення

Навчальна дисципліна «Офтальмологія» циклу професійно-спеціальної підготовки складена відповідно до освітньої програми підготовки військових лікарів (загальна практика-сімейна медицина) – очна форма навчання.

Навчальна дисципліна «Офтальмологія» належить до циклу обов'язкових дисциплін за освітньо-кваліфікаційний рівнем: магістр медицини; спеціальність: 222 «Медицина»; спеціалізація: загальна практика-сімейна медицина.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є набуття слухачами практичних навичок знань та умінь, своєчасно та якісно діагностувати гострі та хронічні захворювання органів зору, приймати адекватні тактичні рішення щодо лікування і госпіталізації пацієнтів.

Основними організаційними формами навчання є лекційні, практичні заняття та семінарські заняття. Лекції покликані підвищити інтерес слухачів до глибшого самостійного вивчення питань навчальної дисципліни. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання та формують у слухачів навички, а семінарські заняття поглиблюють знання з цієї дисципліни.

Режим доступу до курсу на Навчальному порталі Української військово-медичної академії (УВМА): <https://mcdl.mil.gov.ua/course/index.php?categoryid>

2. Мета навчальної дисципліни

Навчити слухачів теоретичним та практичним навичкам по загальним, окремим та організаційним питанням офтальмології в обсязі необхідному для виконання функціональних обов'язків у відповідності з призначенням на мирний та воєнний час. Знати основні принципи організації медичної допомоги хворим з захворюваннями органів зору в ЗС України, основні питання клінічного перебігу, діагностики та лікування хірургічних захворювань органів зору.

3 Завдання вивчення дисципліни:

набуття теоретичних знань і практичних навичок слухачами з загальних, окремих та організаційних питань військової офтальмології в обсязі, необхідному для здійснення їх обов'язків;

здатність до самостійного рішення професійних задач, аналізу та планування своєї професійної діяльності;

здатність організовувати свою працю, застосовувати комп'ютерну техніку в сфері професійної діяльності.

В результаті навчання слухачі повинні знати:

- особливості обстеження постраждалих з пошкодженнями та захворюваннями ока та його придатків;

- основи фізіології зору, зорові функції і клінічні прояви їх порушень;
- методику проведення клінічного дослідження очей;
- клініку запальних захворювань ока та його придатків, поширених у дорослих і дітей;
- ранні клінічні ознаки доброякісних і злоякісних пухлин очей;
- клінічні синдроми невідкладних станів в офтальмології (гострий напад глаукоми, травми, рани, опіки, чужорідні тіла та ін.), їх профілактику, діагностику та лікування;
- клінічну симптоматику основних захворювань ока та його придатків;
- організацію роботи військово-лікарської комісії та вимоги керівних документів щодо огляду військовослужбовців із захворюваннями органу зору та його придатків;
- сучасні спеціальні методи дослідження в офтальмології;
- обсяг обстеження і підготовку до спеціальних методів дослідження та хірургічного лікування хворих;
- організацію амбулаторного прийому та диспансерної роботи щодо хворих із порушенням зору.

4. Очікувані результати (компетентності).

4.1. Компетентності, які набуваються під час засвоєння дисципліни:

4.1.1. Загальні компетентності

Здатність використовувати базові теоретичні знання фундаментальних дисциплін для вирішення практичних завдань за призначенням (ЗК-3).

Здатність використовувати знання про основні напрямки та методи наукових досліджень для організації наукових досліджень у військово-медичній галузі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з застосуванням стандартних методик та з використанням програмно-технічних засобів (ЗК-4).

4.1.2. Спеціальні (фахові) компетентності за спеціалізацією (СК) – з врахуванням рекомендацій Всесвітньої організації сімейних лікарів.

Здатність до управління первинним контактом з пацієнтом охоплюючи весь спектр проблем із здоров'ям, ефективно і належним чином надавати первинну медичну допомогу, раціонально використовуючи наявні ресурси охорони здоров'я, здійснюючі моніторинг, оцінку, удосконалення якості та безпечності медичної допомоги (СК-1).

Здатність застосовувати пацієнт-орієнтований підхід, з урахуванням інтересів пацієнта та розглядати його проблеми в контексті існуючих обставин; надавати тривалу і безперервну допомогу, яка визначається потребами пацієнта (СК-2).

Здатність розвивати спеціальні навички вирішення проблем з урахуванням поширеності хвороб та захворюваності прикріпленого населення, надавати допомогу при захворюваннях на ранніх і недиференційованих стадіях;

ефективно та раціонально використовувати діагностичні і лікувальні заходи (СК-3).

Здатність до комплексної оцінки стану пацієнта, що мають кілька медичних проблем; управляти та координувати профілактичні заходи, лікування, догляд та реабілітацію (СК-4).

Здатність до орієнтації на громаду та узгодження з наявними ресурсами медико-санітарних потреб окремих пацієнтів і медико-санітарних потреб суспільства, в якому вони живуть СК-5

Здатність до цілісного підходу до вирішення проблем із здоров'ям пацієнтів, враховуючи їх фізичні, психологічні, соціальні, культурні особливості (СК-6).

Здатність до організації планування заходів медичної служби та здійснення обліку і звітності у військово-медичних підрозділах у мирний та воєнний час (СКв-1)

Здатність організувати і здійснювати лікувально-діагностичний процес, лікувально-профілактичні заходи та заходи з військово-лікарської експертизи та донорства серед особового складу військової частини у мирний та воєнний час (СКв-3).

4.2. Запланований результат навчання

Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності (РНз-2).

Вміти ефективно організувати роботу в закладі первинної медичної допомоги, з урахуванням нормативної бази та правових аспектів діяльності лікаря загальної практики-сімейного лікаря, роботу в команді, дбати про безперервний професійний розвиток (РНс-1).

Вміти проводити обстеження та ведення пацієнтів з найбільш поширеними захворюваннями ока та його додаткового апарату, травмах, бойових ураженнях, глаукомі, раптовій втраті зору, забезпечити маршрут пацієнта (РНс-14).

Організовувати планування заходів медичної служби та здійснення обліку і звітності у військово-медичних підрозділах у мирний та воєнний час (РНв-1)

Вміти організувати і здійснювати лікувально-діагностичний процес, лікувально-профілактичні заходи та заходи з військово-лікарської експертизи та донорства серед особового складу військової частини у мирний та воєнний час (РНв-3)

5. Пререквізити

Загальна та топографічна анатомія.

Воєнно-польова хірургія (розділ «Травма органів зору»).

6. Тривалість курсу

Обсяг дисципліни: 45 годин/ 1,5 кредити ЄКТС.

Лекції: 2 години

Семінарські заняття: 4 години

Практичні заняття: 24 години

Самостійна робота: 13 годин

Форма контролю: диференційований залік: 2 години

Термін викладання для освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»: 7 робочих днів.

Мова викладання: українська.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Основні симптоми і синдроми в офтальмології.

Тема 2. Вроджені вади органу зору.

Тема 3. Запальні хвороби ока і захисного апарату.

Тема 4. Аномалії рефракції. Хвороби кришталика.

Тема 5. Глаукома.

Тема 6. Інші хвороби ока.

Тема 7. Невідкладні стани в офтальмології. Травми ока та його придаткового апарату.

Тема 8. Доброякісні та злоякісні новоутворення очей та придатків.

Тема 9. Види і способи корекції основних вад зору

7. Інформація про викладача

Начальник кафедри військової хірургії, д.мед.н., професор Заруцький Ярослав Леонідович.

Контактна інформація: 067-445-60-08, zarutsky@ukr.net,

Семенова Ірина Федорівна, доцент кафедри військової хірургії, к.мед.н., працівник ЗСУ.

Контактна інформація: тел. 067-447-07-44.

8. Методи викладання

Денна форма навчання:

– фронтальна форма навчання, коли усі слухачі під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;

– індивідуальна форма навчання, коли слухачі виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи.

За джерелами знань використовують методи навчання:

словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, робота з літературою; наочні – демонстрація, ілюстрація, спостереження;

практичні – практична робота, вирішення задачі, самостійна робота.

Інтерактивні методи – дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, ділова гра, кейс-метод.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

- пояснювальний (викладач доводить готову інформацію різними засобами, а слухачі її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня «Знати»,

- репродуктивний головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача,

- проблемного викладу (використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння слухачами способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає слухачів способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички сучасного клінічного мислення)

- частково-пошуковий (евристичний) (для досягнення мети поступового наближення слухачів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань щодо діагностики та лікування захворювань нервової системи, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам слухач.

- дослідницький. є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду лікарської діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: завдання на самопідготовку).

За системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль.

За основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка.

9. Політика курсу

Відвідування занять під керівництвом викладача є обов'язковим.

При пропуску заняття слухачем з поважної причини, на наступному занятті викладач опитує слухача з відповідної теми з виставленням оцінки.

Відпрацювання зараховується при позитивній оцінці.

При пропуску заняття слухачем з неповажної причини, викладач повідомляє про це начальнику курсу та начальнику кафедри для прийняття дисциплінарного рішення. При подальшому допуску слухача до занять, викладач опитує слухача з відповідної теми з виставленням оцінки, а слухач готує і представляє аудиторії реферат на актуальну тему даної дисципліни. Відпрацювання зараховується при позитивній оцінці.

До заліку допускаються слухачі без пропусків занять та з відпрацьованими пропусками.

10. Контроль знань

Поточний контроль: усне опитування – на кожному занятті, вибірково; письмовий експрес контроль – на семінарському занятті, всі слухачі; виступи при обговоренні питань на практичних заняттях – доповідь реферату за індивідуальним завданням.

Модульний контроль: контрольне завдання в кінці змістовного модулю, всі слухачі.

Самоконтроль: питання самоконтролю до кожної теми.

Методи підсумкового контролю: диференційований залік.

11. Шкала оцінок

Максимальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних, семінарських занять та групової вправи, дорівнює 60 балів. За диференційований залік слухач може набрати максимум 40 балів.

Рейтингова оцінка слухача з дисципліни «Офтальмологія» складається з балів, що він отримує під час вивчення дисципліни:

відповіді на 2 семінарських заняттях;

виконання 10 практичних завдань;

проведення заліку з оцінкою.

Система оцінювання за дисципліну

Робота на практичних та семінарських заняттях з дисципліни «Офтальмологія».

Оцінка за одну відповідь дорівнює:

- повне та самостійне виконання практичного завдання
або повна та обґрунтована відповідь на запитання 5;
- неповне, але самостійне виконання практичного завдання
або повна відповідь на запитання 4;
- виконання практичного завдання за допомогою викладача
або неповна відповідь на запитання 3;
- слухачі не здатний виконати практичне завдання навіть
за допомогою викладача або відсутня відповідь на

запитання

2.

Максимальна кількість балів на всіх практичних та семінарських заняттях дорівнює:

$$12 \times 5 = 60$$

Мінімальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних та семінарських занять з дисципліни, дорівнює:

$$12 \times 3 = 36$$

Критерії оцінювання занять з дисципліни

Тема	Максимальний бал	Мінімальний бал
Тема 1	10	6
Тема 2	10	6
Тема 3	5	3
Тема 4	5	3
Тема 5	5	3
Тема 6	10	6
Тема 7	5	3
Тема 8	5	3
Тема 9	5	3
Всього	60	36
Диференційований залік	40	24
Разом сума балів	100	60

Умови допуску до диференційованого заліку

Залік з оцінкою складається після завершення вивчення всіх тем дисципліни на останньому контрольному занятті.

Слухач допускається до **заліку з оцінкою**, якщо він до його початку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни) та при вивченні дисципліни набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (36 балів).

Критерії оцінювання заліку з оцінкою

Максимальна кількість балів, що може отримати слухач при складанні заліку з оцінкою 40, а мінімальна – 24.

Критерії	Бали
повна відповідь на питання білету	40
не повна відповідь на питання білету	32
часткова відповідь на питання білету	24
відповідь на питання білету містить грубі помилки	0
відсутність відповіді на теоретичне питання білету	0

Порядок застосування рейтингової системи оцінювання

Рейтингова система оцінювання успішності з навчальної дисципліни доводиться слухачам на першому занятті.

Рейтингова оцінка (сума балів), яку слухач набрав з навчальної дисципліни за результатом всіх видів навчальних занять, доводиться до слухача на останньому занятті.

Рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни визначається як сума рейтингового балу, що слухач набрав протягом навчальних занять та рейтингового балу за результатами відповідей на заліку з оцінкою.

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни переводиться згідно з таблицею.

Рейтингова оцінка	Відсоткове співвідношення	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	90-100	A	відмінно
89-75	75-89	B,C	добре
74-60	60-74	D, E	задовільно
нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати слухач	менше 60	FX, F	незадовільно

Навчальна дисципліна зараховується слухачу, якщо він набрав не менше 60 балів.

Отримані результати вносить до відомості обліку успішності.

12. Структура та розподіл навчального часу з тем і видів навчальних занять з навчальної дисципліни "Офтальмологія"

№ з/п	Види навчальних занять	Кількість годин	Номери семестрів, назва змістового модуля, тем і занять, навчальні питання	Матеріально-технічне забезпечення	Інформаційно-методичне забезпечення
1	2	3	6	7	8
Тема 1. Основні симптоми і синдроми в офтальмології					
1	Практичне заняття	2	Основні симптоми і синдроми в офтальмології: біль в очі (F01); «червоне око» (F02); «сухе око»; виділення з ока (F03); візуальні плаваючі мушки/плями (F04): диференційна діагностика, невідкладна допомога; маршрут пацієнта.	1. План практичного заняття 2. Методична розробка на практичне заняття. 3. Набір схем, таблиць. 4. Слайди 5. Тематичні хворі.	1 – С.15-55 2 – Електронний ресурс
2	Семінарське заняття	2	Основні симптоми і синдроми в офтальмології: біль в очі (F01); «червоне око» (F02); «сухе око»; виділення з ока (F03); візуальні плаваючі мушки/плями (F04): диференційна діагностика, невідкладна допомога; маршрут пацієнта.	1.Методична розробка на семінарське заняття.	1 – С.15-55 2 – Електронний ресурс
Тема 2. Вроджені вади органу зору					

3	Практичне заняття	2	Непрохідність слізного протоку дитини (F80); вроджені аномалії очей інші (F81): клініка, діагностика, диференційний діагноз; маршрут пацієнта.	1. План практичного заняття 2. Методична розробка на практичне заняття. 3. Набір схем, таблиць. 4. Слайди 5. Тематичні хворі.	1 – С.85-86, 157-158, 186-187 2 – Електронний ресурс
Тема 3. Запальні хвороби ока і захисного апарату					
4	Практичне заняття	4	Кон'юнктивіт інфекційний (F70); кон'юнктивіт алергічний (F71); блефарит, ячмінь, халазіон (F72); кератит; дакриоцистит, дакриoadеніт; виразка рогівки (F85); трахома (F86): клінічна симптоматика; діагностика; диференційний діагноз; принципи лікування; маршрут пацієнта.	1.Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 3. Слайди 4.Тематичні хворі.	1 – С.89-93, 105-109, 133-148, 158-167, 178-180, 187-196 2 – Електронний ресурс
Тема 4. Аномалії рефракції. Хвороби кришталика					
5	Практичне заняття	2	Порушення рефракції (F91): принципи ведення пацієнтів з різними аномаліями рефракції. Катаракта (F92): клінічна симптоматика; діагностика; диференційний діагноз; принципи консервативного та хірургічного лікування; маршрут пацієнта; ведення хворих після оперативного втручання; профілактика.	1. План практичного заняття 2. Методична розробка на практичне заняття.	1 – С.89-93, 105-109, 133-148, 158-167, 178-180, 187-

				3. Набір схем, таблиць. 4. Слайди 5. Тематичні хворі.	196 2 – Електронний ресурс
Тема 5. Глаукома					
6	Практичне заняття	2	Глаукома (F93): скринінг на глаукому; ведення хворих з різними типами глаукоми. Діагностика і невідкладна допомога при гострому нападі глаукоми.	1.Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 3. Слайди 4.Тематичні хворі.	1 – С.261-305 2 – Електронний ресурс
Тема 6. Інші хвороби ока					
7	Практичне заняття	2	Ретинопатія (F83); макулодистрофія (F84): клінічна симптоматика; диференційний діагноз; маршрут пацієнта. Косоокість (F95): причини виникнення, клінічна симптоматика; співдружжя і паралітична косоокість; форми косоокості; лікування косоокості (оптична корекція; апаратні процедури; ортоптичне і диплоптичне лікування; хірургічне лікування). Сліпота (F94): причини виникнення, клінічна симптоматика; маршрут пацієнта.	1.Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 3. Слайди 4.Тематичні хворі.	1 – С.56-81 2 – Електронний ресурс
Тема 7. Невідкладні стани в офтальмології. Травми ока та його придаткового апарату					
8	Лекція	2	Відшарування сітківки (F82); гостре порушення кровообігу центральної вени та артерії сітківки та її гілок; електроофтальмія: клінічна симптоматика; диференційна діагностика; невідкладна допомога; забезпечення маршруту пацієнта. Контузія/крововилив ока (F75) і його придаткового	1. План лекційного заняття 2. Методична розробка на лекційне заняття.	1 – С. 360-410 2 – Електронний

			апарату: невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. Стороннє тіло в оці (F76): невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. Травматичні пошкодження стінок орбіти (F79): невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. Сонячний опік сітківки: диференційна діагностика, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта.	3. Набір схем, таблиць. 4. Слайди.	ресурс
9	Практичне заняття	6	Відшарування сітківки (F82); гостре порушення кровообігу центральної вени та артерії сітківки та її гілок; електроофтальмія: клінічна симптоматика; диференційна діагностика; невідкладна допомога; забезпечення маршруту пацієнта. Контузія/крововилив ока (F75) і його придаткового апарату: невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. Стороннє тіло в оці (F76): невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. Травматичні пошкодження стінок орбіти (F79): невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта. Сонячний опік сітківки: диференційна діагностика, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта.	1.Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 3. Слайди	1 – С. 360-410 2 – Електронний ресурс
Тема 8. Доброякісні та злоякісні новоутворення очей та придатків					
10	Практичне заняття	2	Доброякісні та злоякісні новоутворення очей та придатків (F74): виявлення, обстеження пацієнта, принципи лікування, маршрут пацієнта.	1.Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 3. Слайди	1 – С.93-95, 109-112, 148-150, 170-171 2 – Електронний ресурс

Тема 9. Види і способи корекції основних вад зору					
11	Практичне заняття	2	Види і способи корекції основних вад зору (окуляри, лінзи). Симптоми та скарги, які виникають при підборі та застосуванні окулярів (F17) та контактних лінз (F18).	1.Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 3. Слайди	1 – С. 72-80 2 – Електронний ресурс
12	Семінарське заняття	2	Види і способи корекції основних вад зору (окуляри, лінзи). Симптоми та скарги, які виникають при підборі та застосуванні окулярів (F17) та контактних лінз (F18).	1.Методична розробка на семінарське заняття. 2. Набір схем, таблиць. 3. Слайди.	1 – С. 72-80 2 – Електронний ресурс

13. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Основні симптоми і синдроми в офтальмології.

Вивчити методики визначення гостроти зору.

Тема 3. Запальні хвороби ока і захисного апарату.

Кон'юнктивіт інфекційний, кон'юнктивіт алергічний, блефарит, ячмінь, халазіон, кератит, дакриоцистит.

Тема 4. Аномалії рефракції. Хвороби кришталіка.

Основні методи лікування та мікрохірургія катаракти.

Тема 6. Інші хвороби ока.

Вроджений та набутий астигматизм.

Тема 7. Невідкладні стани в офтальмології. Травми ока та його придаткового апарату.

Клінічні особливості та медична допомога при бойових пораненнях органу зору.

Тема 8. Доброякісні та злоякісні новоутворення очей та придатків.

Вроджені та набуті злоякісні пухлини ока.

Тема 9. Види і способи корекції основних вад зору

Корекція вад зору сучасними методами мікрохірургії та лазерної корекції.

14. Питання до заліку

1. Морфологічна діагностика захворювань органів зору.
2. Загально -клінічні та спеціальні методи дослідження органів зору.
3. Рефракція та акомодация.
4. Екзофтальмометрія.
5. Основні симптоми і синдроми в офтальмології.
6. Особливості офтальмологічної допомоги в ЗСУ.
7. Надання медичної допомоги при пораненнях органу зору на I та II ЕМЕ.
8. Кровопостанання та іннервація очного яблука.
9. Клініка та діагностика бойової травми орбіти.
10. Непрохідність слізного протоку дитини.
11. Лікарсько-трудова експертиза при захворюваннях та пошкодженнях органа зору.
12. Особливості первинної хірургічної обробки при пораненнях та травмах органу зору.
13. Методи діагностики при бойових травмах органу зору.
14. Катаракта (F92): клінічна симптоматика.
15. Порушення рефракції (F91): принципи ведення пацієнтів з різними аномаліями рефракції.
16. Методи лікування термічного опіку в офтальмології.
17. Офтальмоскопія, її особливості проведення.

18. Захворювання кришталика.
19. Клініка та діагностика закритої травми ока.
20. Захворювання сітківки та скловидного тіла.
21. Глаукома. Методи лікування.
22. Діагностика і невідкладна допомога при гострому нападі глаукоми.
23. Травматичні пошкодження стінок орбіти (F79): невідкладна допомога.
24. Сучасні методи лікування пошкоджень органів зору.
25. Захворювання рогівки та склери.
26. Сліпота (F94): причини виникнення, клінічна симптоматика; маршрут пацієнта.
27. Доброякісні та злоякісні пухлини ока.
28. Сонячний опік сітківки: диференційна діагностика, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта.
29. Відшарування сітківки (F82); гостре порушення кровообігу центральної вени та артерії сітківки та її гілок.
30. Види і способи корекції основних вад зору (окуляри, лінзи).

15. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Офтальмологія: підручник / Г.Д. Жабоедов, Р.Л. Скрипник, Т.В. Баран та О-73 ін.; за ред. чл.-кор. НАМН України, проф. Г.Д. Жабоедова, д-ра мед. наук, проф. Р.Л. Скрипник. — К. : ВСВ “Медицина”, 2011. — 424 с.
2. Безкоровайна І.М., та інш. Офтальмологія : Навчальний посібник для студентів вищих медичних закладів III-IV рівнів акредитації. - Полтава : Дивосвіт, 2012. - 248 с. // Режим доступу: <https://medic.studio/oftalmologii-osnovyi/oftalmologiya-navchalniy-posibnik-dlya.html>

Допоміжна

1. Глазные болезни, лечение и профилактика: Справочник для врачей общей практики / Под ред. И. Л. Ферфильфайна, С. А. Рыкова. - Харьков: 2005.
2. Морозов В.И., Яковлев А.А. Заболевания зрительного пути. - М.: Издательство БИНОМ, 2010. - 678 с.
3. Бакбардин Ю.В., Бакбардина Л.М., Бакбардина И.И. Глаукома – Киев – 2006 – 341 с.
4. Бржеский В.В., Егорова Г.Б., Егоров Е.А. Синдром «сухого глаза» и заболевания глазной поверхности. Клиника, диагностика, лечение – 2016 – 464 с.
5. Бровкина А.Ф. Офтальмоонкология – М. – 2002 – 330 с.
6. Вит В.В. Строение зрительной системы человека. – Учебное пособие.- Одесса – 2010 – 540 с.
7. Вэндер Дж., Голт Д. Секреты офтальмологии, - М., - 2005, - 560 с.

8. Вэндер Дж., Хоу А. Сетчатка – 2009 – 352 с.
9. Густов А.В., Сигрианский К.И., Столярова Ж.П. Практическая нейроофтальмология, - Н.Н., - 2000 -, 260 с.
10. Гундорова Р.А. . Травмы глаза - Медицина, М., 2014 – 560 с.
- 11.Егоров Е.А., Ставицкая Т.В., Тутаева Т.С. Офтальмологические проявления общих заболеваний- М. -2006
12. Кански Джек Клиническая офтальмология. – М. -2006 – 733 с.
13. Кашников В.В. Контузионная травма глаза – М. – 2007 – 192 с.
14. Клиническая офтальмология. Под ред. Комаровских Е.Н. - Медицина, 2007. — 174 с.
15. Морозов В.И. Яковлев А.А. Фармакотерапия глазных болезней- М., Медицина - 2007 – 336 с.
16. Морозов В.И. Яковлев А.А. Заболевания зрительного пути: Клиника. Диагностика. Лечение. – 2010 – 680 с.
17. Нероев В.В., Тарутта Е.П. Избранные лекции по детской офтальмологии – М. – 2009 - 38с.
18. Никифоров А.С., Гусева М.Р. Нейроофтальмология - М. – 2008 – 618 с.
- 19.Панова И.Е., Дроздова Е.А. Увеиты – М. – 2014 – 144 с.
- 20.Рыков С.А., Лемзяков Г.Г., Бакбардина Л.М. Заболевания роговицы – Киев – 2009 – 243 с.
- 21.Офтальмология. Руководство. Оказание амбулаторной и неотложной помощи, диагностика и лечение глазных болезней.- 2012 – 544 с.

Інформаційні ресурси

Перелік ресурсів інформаційно-телекомунікаційної мережі «Інтернет» для освоєння дисципліни:

1. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/a#Find> - законодавча база України;
2. <http://www.ligazakon.ua/ru/> - законодавча база України;
3. http://library.nlu.edu.ua/BIBLIOTEKA/INTERNET/R_4.htm - сайти наукових бібліотек України;
4. <http://www.nbuv.gov.ua/> - сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського;
5. <http://www.library.gov.ua/> - сайт Національної медичної бібліотеки України.
6. <http://http://www.studentlibrary.ru>,
7. <http://www.studmedlib.ru>,
8. <http://www.eLibrary.ru>

Провідні лектори:

Начальник кафедри військової хірургії ФППК УВМА

Я. ЗАРУЦЬКИЙ

Доцент кафедри військової хірургії ФППК УВМА

І. СЕМЕНОВА